

АСТА DIURNA

Билтен Правног факултета Универзитета у Београду Број 23, октобар – новембар 2008.

Други на свету из инвестиционог права

Сјајни резултати наших студената на међународним такмичењима више нису изненађење ни за запослене на Правном факултету Универзитета у Београду ни за ширу јавност у Србији. Почетком новембра месеца је списак освојених награда наших студената проширен за још неколико вредних признања. Наиме, тим студената Правног факултета освојио је треће место на финалном усменом делу међународног такмичења из Инвестиционог права – Foreign Direct Investment Moot, које је 1–2. новембра 2008, одржаног на Правном факултету Сафок Универзитета у Бостону. Поред тога, међу десет најбоље пласираних и награђених говорника, налазе се чак две студенткиње нашег Факултета – Сања

Пањковић и Јована Стевовић (два од три награђена студента са неенглеског говорног подручја), а писмени поднесци наших студената оцењени су највишим оценама. Све то заједно, обезбедило је високо друго место нашем тиму у укупном пласману. На овај начин међународна јавност још једном препознала и потврдила висок квалитет рада на нашем Факултету.

Foreign Direct Investment International Moot је међународно такмичење студената права на коме је ове године учествовао 21 факултет из целог света (факултети из САД, Аустралије, Кине, Индије, Пољске, Русије, Грчке, Еквадора, Бразила, Коста Рике, Ел Салвадора, Чилеа, Етиопије, и нама суседне државе Румуније). Организатори овог так-

мичења су: Центар за међународне правне студије, Салцбург, Аустрија; Правни факултет Универзитета у Суфолку, Масачусетс; Правни факултет Универзитета у Пепердину, Калифорнија; Центар за енергију, нафту и право руда Универзитета у Дандију, Шкотска и Немачки институт за арбитражу, Келн/Франкфурт, а подршку су им пружиле и реномиране међународне институције као што су УН комисија за међународно привредно право – UNCITRAL, Међународни центар за решавање инвестиционих спорова – ICSID, Међународна трговачка комора – ICC, Британски институт за међународно и упоредно право и др. Више о такмичењу види: www.fdimoot.org



Они су освојили сребрну медаљу



После наступа са тимом из Хонг Конга

Инвестиционо право и инвестициона арбитража су правне дисциплине у повоју које добијају све већи значај због растућег броја и све веће вредности страних директних инвестиција, растућег броја билатералних конвенција о заштити инвестиција које закључују државе широм света (процењује се да је до

данас закључено скоро 2500 ових конвенција), као и спорова који их прате (тренутно има 125 спорова који се решавају пред ICSID-ом). Зато не изненађује чињеница да се на ово такмичење пријавило 20-ак тимова из различитих земаља света. Такмичење се састоји из две фазе: писмена и усмена. У првој фази студенти су на основу задатог случаја из Међународног права страних инвестиција и Инвестиционе арбитраже, који им је дистрибуиран у мају месецу, имали задатак да на енглеском језику напишу и предају најпре поднесак тужиоца (предузеће X) почетком септембра, а затим и поднесак туженог (држава Y) почетком октобра. Ови поднесци су затим прегледани и оцењивани од стране великог броја угледних стручњака из иностранства.

На усменом делу такмичења које је 1. и 2. новембра одржано у Бостону студенти су имали задатак да своје аргументе изложе пред четири различита арбитражна већа и против два различита тима, два пута у улози тужиоца и два пута у улози туженог. Арбитри су том приликом имали права да студенте прекидају у њиховим излагањима, постављају питања и траже додатна разјашњења спорних правних питања. То је била и права прилика да студенти покажу у најбољем светлу колико су добро обрадили стручне и научне

материјале из ове области и колико добро познају праксу ICSID центра. По постигнутим резултатима нашег тима закључак је очигледан – наши студенти су бриљантно одрадили овај део посла.

Затим су се сабирале оцене са свих наступа тима и на основу тако добијеног збира четири најбоља тима пласирала су се у полуфинале. Противници наших студената на путу до полуфинала били су тимови правног факултета Хонг Конг Универзитета и Минесоте.

У полуфиналу Београд се састао са правним факултетом Мурдок Универзитета из Аустралије који је, нажалост, однео победу како у овом дуелу тако и у финалу такмичења против америчког факултета Пејпердајн и освојио титулу укупног победника овог такмичења. Треће

Садржај

- 1 Други на свету из инвестиционог права
- 5 Отварање нове школске године
- 7 Међународна конференција *Self-Proclaimed Independence of Kosovo and its Recognition – Legal Aspects*
- 9 Међународни семинар *Корупција – болест транзиције*
- 10 Учешће на 53. међународном Сајму књига
- 11 Научни скупови у иностранству
- 14 Научни скупови у земљи
- 14 Гости на предавањима
- 15 Општи семинар
- 16 Факултетски живот
- 18 Нови курсеви на Факултету
- 22 Међународна сарадња
- 23 Награде и признања
- 24 Вести из библиотеке
- 25 Нове књиге
- 25 Студентски живот
- 26 Разно

Издавач
Правни факултет
Универзитета у Београду

За издавача
проф. др Мирко Васиљевић

Уредник
доц. др Војислав Станировић

Секретар
мр Милена Ђорђевић

Технички секретар
Наташа Симовић

Припрема и штампа
Досије

Прилоге, фотографије и сугестије за Билтен Правног факултета можете достављати електронском поштом мр Милени Ђорђевић на адресу: milena@ius.bg.ac.yu, или на дискети Наташи Симовић до 1. у месецу за догађаје из претходног месеца.

ISSN 1820-3981

Студенти београдског Правног факултета освојили друго место на међународном такмичењу из инвестиционог права

АРБИТРАЖА У МАЛОМ ПРСТУ

Спор између инвеститора из замислене земље Гол и државе Калпурије која је требало да задовољи одређене стандарде улагања, симулација арбитраже, тужбени с једне стране и тужилац с друге. Судница, а заправо међународно такмичење из Инвестиционог права на којем је екипа студената београдског Правног фа-

Румуније, Чилеа... Прво светско такмичење студената права одржало се на факултету Сафок у Бостону и одвијало се у два дела, писменим и усменим. Наша екипа је освојила друго место на писменим и треће на усменим, па је у укупном пласману на другом месту, одмах иза Универзитета Мрдок из Аустралије.

На такмичењу из инвестиционог права освојили треће место у јакој конкуренцији 21 факултета из целог света. – Похвале најугледнијих светских стручњака

Студенти Правног факултета доносе признање из Бостона

Чланови успешног тима

Srpski tim činili su Sanja Panjković, Jovana Stevović, Ivan Nonković, Miloš Kuzman, Nikola Marković, a u pisanju podnesaka i Rasko Radovanović, Marija Marošan i Miloš Binunac. Studente je za takmičenje pripremao asistent Pravnog fakulteta Uglješa Grušić koji se za ovu oblast prava pripremao na Univerzitetu u Nottinghamu. U svojstvu arbitara na takmičenju su učestvovali i mr Milena Đorđević i doc. dr Vladimir Pavić, oboje sa Pravnog fakulteta u Beogradu. Tim je u Boston otišao uz pomoć donacija Međunarodne finansijske korporacije IFC, „Raifajzen

з
права
тесто
цији 21
иог света.
једнијих
ака

ног такмичења
права „Foreign
ot“, одржаног
ра на факулте-
оспели су сту-
ног факултета.
Стевовић, Ма-
ионковић, Ми-
тановић и Ни-
су тим који је
поделно треће



Такмичари на Универзитету Сафок

Осим Сање и Јоване, у српском тиму су били Иван Нонковић, Милош Кузман, Никола Марковић. У писању поднесака учествовали су Рашко Радовеновић, Марија Марошан и Милош Бингунџ. На такмичењу су у својству арбитра учествовали и мр Милена Ђорђевић и доц др Владимир Павић, обоје са Правног факултета у Београду.

Успех студената Правног

Освојили друго

на свету и арбитражи

Одлазак у Harvard

кале соговорнице Sanja i Jovana кажу да је им такмичење остало заувек у сећању

разлика из студирања

Међу десет најбољих говорника на свету Сања вић и Јована Шевовић. Припрему ошјежавало за лишерашуром. Наша екипа била једина која еки није био матерњи језик



После наступа са тимом из Минесоте

место на усменом делу такмичења је са нашим тимом поделио Правни факултет престижног Њујоршког универзитета NYU (од четири полуфиналисте београдски тим је био једини са неенглеског говорног подручја), док је у укупном пласману наш тим неприкосновено други.

Стране директне инвестиције су од посебног значаја за нашу земљу, што потврђује и око 50 споразума о подстицању и заштити инвестиција које је наша земља закључила, а на жалост и неколико арбитражних спорова који су тренутно у току против Републике Србије због наводног кршења одредби споразума о страном улагању. С обзиром да су све земље у региону странка у барем једном случају пред ICSID

арбитражом (која је специјализована искључиво за ово врсту спорова), реално је очекивати да ће се у предстојећем периоду и Република Србија наћи на страни туженог пред овим арбитражном институцијом. У овоме и лежи значај учешћа нашег Факултета на овоме такмичењу, с обзиром да је продубљено познавање тематике страних инвестиција од изузетног значаја за наше правнике и нашу државу. Са задовољством можемо да констатујемо, да је будућност наше државе у том погледу, у добрим рукама, с обзиром на постигнуте резултате ових младих људи. Надамо се да ће наша држава умети да цени, искористи и награди њихове резултате, а Правни факултет

је већ, са своје стране, организовао свечану доделу диплома и новчаних награда студентима који су представљали Факултет на овом такмичењу.

Наш тим су чинили студенти: Сања Пањковић, Јована Стевовић, Иван Нонковић, Милош Кузман, Никола Марковић, а у писању писмених поднесака и Милош Бингулац, Рашко Радовановић и Марија Марошан. Студенте је за ово такмичење припремао сарадник у настави Правног факултета Угљеша Грушић, који се за ову област права специјализовао током својих мастер студија на Правном факултету Универзитета у Нотингему. У својству арбитра у писменој фази такмичења учествовала је и мр Милена Ђорђевић, а као арбитар, како писмених поднесака студената тако и на усменом делу такмичења, учествовао је и доц. др Владимир Павић, обоје са Правног факултета Универзитета у Београду.

Учешће нашег тима на овом такмичењу, својим великодушним донацијама, обезбедили су: Међународна финансијска корпорација – IFC (Групација Светска банка), Raiffeisen банка, Министарство науке РС, Градски секретаријат за омладину и спорт града Београда, општине Врачар и Звездара, којима се Факултет и овом приликом срдечно захваљује. ■



Полуфиналисти такмичења у Бостону

Отварање нове школске године

Нову генерацију студената у школској 2008/09. години Правни факултет је дочекао свечано 1. октобра. На свечаности у препуној „петици“ добродошлицу им је прво пожелео ректор Београдског универзитета проф. др Бранко Ковачевић, који је истакао да Београдски универзитет слави два века свог постојања и да је Правни факултет један од његових оснивача. Минис-

тарка правде Снежана Маловић је у својој поздравној речи студентима поручила да се руководе идејом владавине права и слободе и обећала да ће настојати да им омогући бољи амбијент у којем ће они градити своју правничку каријеру. Председница Врховног суда Србије Вида Петровић Шкоро, чији поздравни говор у целости преносимо, им је пожелела да постану судије и

поручила да је то један од најбољих позива који спаја професионалне и личне моралне квалитете. Студент-продекан Марко Перовић је нове колеге позвао да се поред наставних програма придруже и бројним ваннаставним активностима које су донеле велики престиж нашим студентима на разним такмичењима.



Декан Правног факултета проф. др Мирко Васиљевић је нове студенте уз помоћ видео-презентације упознао са Факултетом и могућностима које им нуди за савремено и успешно студирање као лидер у правном образовању, као и са мно-

штвом техничких, технолошких и програмских новина које је Факултет спровео претходних година. Академски хор Обилић је као и увек увеличао свечани тренутак под диригентском палицом проф. Даринке Матић Маровић, а репер-

тоар који је укључио и хитове „Моји су другови“ понео је цео амфитеатар да певуши и скандира. Тако је нова школска година почела свечано, весело и обећавајуће.

Говор Vide Петровић – Шкero, председнице Врховног суда Србије на свечаности поводом отварања нове школске године

Поштовани студенти, професори, драге колеге,

Задовољство ми је да вас поздравим на почетку још једне школске године. Лепо је започети студије у години у којој обележавамо 200 година високог образовања у Србији. Ово показује да наша земља има традицију у високом образовању и континуитет, а свако од нас је део тога.

Иако је основна функција факултета образовање, студенти и професори правних факултета у нашој земљи одувек су давали значајан допринос развоју државе, правног система и науке, утемељењу идеје владавине права, унапређењу заштите људских права и слобода. Правни факултет није само образовна установа у којој се студенти припремају за своје будуће занимање, то је и научна институција која окупља стручњаке за различите правне дисциплине, то је школа демократије и правне културе, школа говорништва, поштовања личности, која нас васпитава против говора мржње.

Опредељујући се за студије на правном факултету сви смо ми, па и овогодишњи бруцоши, преузели одговорност за професионалност рада институција државне управе и привредних субјеката, за стручност у области законодавне делатности, а посебно за функционисање и квалитет једног од стубова сваке државе, правосудног система, за ефикасност и углед судске гране власти. Усвајањем основних наче-

ла Болоњске декларације, настава на правном факултету се модернизује и стварају се још бољи услови за сарадњу са другим факултетима и универзитетима у региону и у Европи, за хармонизацију наставних програма у европском окружењу и за унапређење размене искустава у пракси стицања знања и примени права.

Процес европских интеграција наше земље ставља пред нас сложене задатке и велику одговорност. Садашњи студенти, а будући правници треба да буду спремни на још веће изазове. Драги бруцоши, ваша улога у развоју нашег правног система у будућности ће бити од кључног значаја за укључивање наше земље у модерне, европске и светске токове. Пред вашим професорима је задатак да вас за ту улогу добро припреме.

На вама је да сарађујте са студентима правних факултета европских и светских универзитета, да размењујте мишљења и идеје. Будите отворени за друге културе и промовишите своју земљу у свету.

Савремена настава подразумева и сарадњу факултета са судовима и судијама што је обезбедило студентима стицање практичних знања и значајно допринело квалитету студија. Захваљујући томе студенти права више не излазе са факултета искључиво са теоријским знањем, чекајући да на свом будућем послу науче како да лекције примене у пракси. Модерна настава подразумева симулацију суђења, писање тужби, жалби и пресуда, савладавање правне технике за стварање правне норме, тако да данашње генерације студентата не излазе са правног факул-



тета са гомилом законских начела и параграфа у глави, а мало знања и вештина о њиховој примени.

Студентски живот не би требало да буде сведен само на предавања и испите. Драги бруцоши, искористите све могућности које вам пружа овај факултет. У зависности од ваших интересовања, определите се за неки облик до-

пунских активности, укључите се у семинаре, трибине, дискусије, студентска такмичења. Стећи ћете додатна знања, али и лепа пријатељства, која, често, остају за цео живот.

Ја вам желим да стекнете завидно образовање, да са радошћу долазите на предавања, да волите то што студирате да би касније

могли да волите и да са уживањем радите посао правника, судије, тужиоца, адвоката, професора и сваког другог занимања, коме ће правно образовање дати посебан сјај.

Младим колегама, свим професорима и запосленима желим много успеха у новој школској години. ■

Међународна конференција *Self-Proclaimed Independence of Kosovo and its Recognition – Legal Aspects*

У организацији редакције часописа *Анали Правног факултета у Београду*, у суботу, 15. новембра 2008. године, на Правном факултету Универзитета у Београду, одржан је Међународни скуп *Self-Proclaimed Independence of Kosovo and its Recognition – Legal Aspects* (Самопроглашена независност Косова

и њено међународно признање – правни аспекти). На скупу су представљени научни и стручни текстови који ће бити објављени у међународном издању часописа за 2008. годину, чији су аутори престижни професори и научници из земље и иностранства.

У раду скупа и исцрпној дискусији многих аспеката самопроглашене независности Косова и Метохије су, између осталих, учествовали истакнути професори међународног права Барбара Делкур (*Barbara Delcourt*) из Брисела, Џон Цероне (*John Cerone*) из Бостона, а са нашег Факултета проф. др Миодраг Јова-

7



Учесници међународне конференције *Self-Proclaimed Independence of Kosovo and its Recognition – Legal Aspects*

новић и др Ивана Крстић, као и мр Милош Јовановић из Института за међународну политику и привреду. Скуп је отворио главни уредник часописа *Анали Правног факултета у Београду*, проф. др Сима Аврамовић, а задатак модератора је на изванредан начин обавио наш асистент др Танасије Маринковић. Кроз излагања панелиста и живу дискусију која је уследила, размотрена су многа деликатна питања у вези са самопроглашењем и међу-

народним признањем независности Косова и Метохије.

Уредништво часописа *Анали Правног факултета у Београду* очекује да ови радови, објављени на једном месту, могу бити од користи приликом упознавања како научне, тако и шире светске јавности о многим аспектима тог актуелног међународноправног проблема. Часопис ће због тога бити достављен Међународном суду правде, другим релевантним међународ-

ним институцијама и организацијама које су укључене у разматрање овог питања, а биће доступан и у електронском облику и на интернету. Скупу је присуствовао већи број наших колега, угледних гостију, професора универзитета, стручњака за међународно право и студената последипломских и основних студија, као и бројни медији који су на адекватан начин обавестили јавност о овом скупу.

Поводом Конференције Self-Proclaimed Independence of Kosovo and its Recognition – Legal Aspects

Анали Правног факултета у Београду су часопис са великом репутацијом и дугом традицијом. То је најстарији правни академско правно гласило у региону које још увек редовно излази. Основан је као часопис Правног факултета у Београду још 1906. године под називом „Архив за правне и друштвене науке“, а после Другог светског рата је настао да излази од 1953. године под новим именом – „Анали Правног факултета у Београду“. Поред два броја годишње који се објављују на српском језику, објављује се и један годишњи број који садржи текстове на страним језицима. Коуредници међународног издања *Анала* су познати шкотско-амерички професор права Алан Вотсон, са Правног факултета Универзитета у Џорџији и проф. Сима Аврамовић са Правног факултета у Београду.

Међународно издање за 2008. годину је великим делом посвећено врелој и контроверзној теми *Self-Proclaimed Independence of Kosovo and its Recognition – Legal Aspects* (Самопроглашена независност Косова и њено међународно признање – правни аспекти). Пошто је у 2008. години Косово и Метохија извршило сепарацију, међународно Уредништво часописа је одлучило да објави је-

дан број научних текстова који ће о овом питању говорити више из академског и правног, него са политичког угла. Позвано је и неколико колега са Косова да узму учешћа својим прилозима, али смо од једног добили одговор да је за тако нешто прерано, док други уопште нису одговорили. Без обзира на то желели смо, и надамо се да смо у томе успели, да обезбедимо објективне и исцрпне истраживачке текстове о овако компликованој правној теми.

Уредништво не очекује да ће овај број *Анала*, као ни ова Конференција, изазвати дубоке промене у међународној политичкој перцепцији и глобалним интересима који се везују за косовско питање. Ипак, држимо се латинске изреке *in magis et voluisse sat est* – у крупним стварима довољно је и покушати.

Ми се надамо да ће овај број *Анала* бити користан академској заједници широм света, али и стручњацима за међународно право и политичарима који могу утицати на процесе одлучивања о овом питању. Можда ће неко од њих бацити поглед на ове изванредне текстове наших угледних аутора који се овде доносе, промислити о правним аспектима, па можда и узети у обзир макар и

мрвице снажне аргументације која се овде изводи.

Због тога смо захвални колегама који су уложили напор да припреме своје радове на њиховом времену, као и спремности да се из различитих делова света окупе данас овде са нама. Надамо се да ће овај број *Анала* привући велику пажњу, а ми ћемо учинити све што је у нашој моћи да он доспе на све важне адресе, почев од Међународног суда који ће одлучивати о овом питању. Али, и независно од тога, сигурни смо да ће овај број представљати специфично сведочанство о релативизовању међународног права у 2008. години, које ће се проучавати и у будућности. Као правни историчар, знам да није умесно прогнозировать како ће последице оставити косовско питање на међународно право и међународне односе. Ипак, сећајући се изрека старих Римљана, осећам потребу да их комбинујем у кажем: *Tua res agitur – hodie mihi, cras tibi*. Или, да парафразирамо: О твојој ствари се ради – данас се нешто дешава мени, сутра ће се то дешавати теби.

Уредник *Анала Правног факултета*,
проф. др Сима Аврамовић ■

Међународни семинар *Корупција – Болест транзиције*

У конференцијској сали Правног факултета у периоду од 23. до 26. новембра 2008. године одржан је међународни семинар на тему „Корупција – болест транзиције?“, у организацији Студентског парламента Правног факултета. Учесници семинара били су студенти завршних година правних и економских факултета, као и факултета политичких наука из Србије, Босне и Херцеговине, Хрватске и Македоније.

Проф. др Александра Јовановић, продекан за финансије Правног факултета Универзитета у Београду, отворила је скуп и поздравила госте. Присутнима се од говорника први обратио Немања Ненадић испред организације Трансперентност Србије, са презентацијом на тему *Појам, узроци и појавни облици корупције*. О корупцији у правосуђу говорио је председник Првог општинског суда у Београду др Миодраг Мајић, а економско виђење корупције представио је професор



Проф. др Борис Беговић на семинару „Корупција – болест транзиције?“

Борис Беговић са Правног факултета. Јован Ђирић са Института са упоредно право говорио је о корупцији као болести транзиције и

друштва, а Љубинко Раденковић, заменик председника Одбора о решавању сукоба интереса Републике Србије, на тему *Сукоб интереса, борба против корупције и нови закон за борбу против корупције у Србији*.

Други дан семинара отворила је Александра Дрецун, председник међународног антикорупцијског центра говором на тему *Финансирање политичких партија*. Затим је проф. др Радмила Васић студентима изложила националну стратегију за борбу против корупције, с посебним акцентом на планове интегритета. Виђење корупције из економског угла дао је инострани предавач Стефано Донати, ОЕБС-ов саветник за економску транспарентност у Србији, а г-дин Серафино Фиоре, полицијски експерт при италијанској Амбасади у Србији, је представио Закон о борби против мафије у Италији и отворио расправу о организованом крими-



Проф. др Радмила Васић на семинару „Корупција – болест транзиције?“

налу. Петрус ван Дајн, професор са Универзитета ван Тилбург из Холандије био је последњи говорник на овом скупу и излагао је на тему *Организовани криминал и корупција*.

Предавачи Правног факултета су изразили задовољство због доласка учесника из региона и позивања студената у борби против корупције, те предложили организовање и окупљање младих из зе-

маља региона једанпут годишње. Након завршетка семинара, почели су разговори о организацији и проширењу овог облика дружења већ почетком наредне године. ■

Учешће на 53. међународном Сајму књига

Издавачки центар Правног факултета Универзитета у Београду други пут је учествовао на 53. међународном београдском Сајму

књига од 20. до 26. октобра 2008. године. Факултет је имао посебан штанд у хали 14 који је био изузетно посећен. На штанду свакодневно

промовисана факултетска издања уз присуство аутора. Централна промоција издања Центра за публикације била је и петак 24. октобра



2008. у којој су учествовали: министар просвете, проф. др Жарко Обрадовић, проф. др Мирко Васиљевић, декан, проф. др Александар Седмак, проректор Универзитета у Београду и проф. др Јовица Тркуља, управник Издавачког центра.

Они су истакли да издавачка концепција Издавачког центра Правног факултета почива на враћању традицији правне државе и представља подухват планираног „знања ослоњеног на традицију“. Реч је о пројекту који тежи да окупи ауторе који поштују своју прошлост, разумеју садашњост и ус-

постављају мостове ка европској будућности. Бројне библиотеке и едиције Центра отворене су за сараднике Правног факултета, као и за све вредне књиге које расправљају о слободи, људским правима, човековом достојанству, демократији и борби за правну државу и владину права. У протекле три године Центар је интензивирао своју издавачку делатност, тако да је објавио око 200 нових наслова. Обезбеђен је нови визуелни идентитет и унапређен уређивачки концепт. Ове године први пут су сви самофинансирајући студенти

нашег Факултета добили бесплатно уџбенике.

Управник Центра је изразио наду да ће очекивања наставника, сарадника, студената и стручне јавности испуњавати новим уџбеницима, монографијама, приручницима, зборницима радова и посебним издањима у склопу новопокренутих библиотека и едиција, те да ће квалитетом својих издања допринети да наше књиге постану стручне, поуздане, препознатљиве и најтраже није у књижарама Србије. ■

Научни скупови у иностранству

Проф. др Бранко Лубарда, члан Научног комитета Форума за уређивање социјалне Европе (РЕГЕС), платформе која окупља угледне универзитете из ЕУ, удружења за радно право и социјалну сигурности, судије Европског суда правде, адвокате, учествовао је на првом састанку Научног комитета који је одржан у Паризу 26. септембра 2008. године, на коме је утврђен програм рада (Колоквијуми о праву на колективно деловање – Брисел (новембар, 2008), о променама у националним радноправним системима и европском радном праву у изградњи – Париз (децембар 2008), о достојанственом раду (Торино, 2009).



Проф. др Александра Јовановић је имала уводно излагање и била водитељ једне сесије на скупу „*The Rule of Law in the Market Economy*“ који је у организацији *Centre for Research into Post-Communist Economies* из Лондона, одржан у Крању, Словенија од 2–5. октобра 2008. године.



Проф. др Милан Шкулић је у периоду од 6–9. октобра 2008. учествовао на међународној конференцији у Будимпешти на тему: „*Witness Protection in Europe*“. Том приликом проф Шкулић је има излагање на тему: „*The Position of the victims and injured persons in the criminal procedure of Serbia*“. Конференција је организована у сарадњи Правосудне академије Мађарске и

немачке Фондација за међународну правну сарадњу (IRZ).



Од 9. до 11. октобра 2008. године на Правном факултету у Бечу одржан је научни скуп *Forschungen zur Rechtsgeschichte in Südosteuropa (Истраживања правне историје у југоисточној Европи)*. Разлог



Представници Беча, Ниша, Скопља, Загреба и Београда на Конференцији у Бечу

одржавања овог међународног конгреса је окупљање правних историчара са свих правних факултета бивше Југославије како би се утврдио заједнички „истраживачки биланс“ и одредиле нове могућности сарадње учесника скупа и њихових матичних факултета (из Љубљане, Марибора, Загреба, Ријеке, Сплита, Осијека, Сарајева, Тузле, Подгорице, Скопља, Београда, Новог Сада и Ниша). Као представници Правног Факултета Универзитета у Београду учествовали су: проф. др Сима Аврамовић (*Од опште правне историје до упоредне правне традиције*), проф. др Жика Бујуклић (*Forum Rotamit као изазов за модерна истраживања*), проф. др Зоран Мирковић (*Почеци правних студија у Србији у новом добу и правно образовање у Хабзбуршкој монархији – пример правног транспланта*), доц. др Војислав Станимировић (*Мираз у Југославији између два светска рата*), ас. мр Душан Ракитић (*Почетак београдске берзе и њен рад до Другог светског рата*) и сарадник у настави Валентина Цветковић (*Тестаментарно наследно право према Улпијановим Регулама*). Посебно обележје овом скупу дало је учешће најмлађих кадрова, којима је пружена могућност да изложе резултате својих почетних истраживања. Наступ наших професора био је веома успешан, а поготово је запажено њихово конструктивно ангажовање на пленарним седницама. Прихваћена је и иницијатива проф. др Симе Аврамовића, уредника Анала Правног факултета у Београду, да наш факултет са колегама из Беча изда заједнички зборник радова изложених на скупу. У међувремену је од проф. др Томаса Симона (председавајућег конгреса), проф. др Рихарда Поца (продекана Правног факултета у Бечу) и проф. др Симе Аврамовића добијена званична потврда да су обезбеђена заједничка средства за издавање овог међународног Зборника.

Организатори скупа (Правни факултет Универзитета у Бечу и Бечко

правноисторијско друштво) потрудили су се да целодневне сесије буду беспрекорно организоване, али и да учесници скупа имају занимљив програм и ван стручног дела. У Градској већници одржан је пријем код др Јоханеса Кирлеа, генералног секретара Савезног министарства за европске и међународне послове, док је свечана вечера у чувеној бечкој винарији Weingut Cobenzl пружила прилику за разоноду али и ближе упознавање са колегама из сада суседних држава.



Проф. др Милан Шкулић је у периоду од 20–22. октобра 2008. учествовао на међународној конференцији у Верони на тему: „*Juvenile Justice Systems in Europe – current situation, reform developments and good practices*“. Конференција је организована у сарадњи International Juvenile Justice Observatory (IJJO), фондације Diagrama, Psicosocial Intervention, Института Калабрија из Вероне и Катедре за криминологију Универзитета у Грајфсвалду (Greifswald).



Асистент-приправник Вања Бајовић учествовала је на научном скупу у Ротердаму, одржаном у периоду од 29. до 31. октобра 2008. године, где је презентovala рад на тему *Serbian experience and legislative measures in the fight against organized crime*. Скуп је одржан у оквиру пројекта CRIMPREV, под покровитељством Универзитета Еразмус (*Erasmus University, Netherlands*), Шефилд (*University of Sheffield, UK*) и Гент (*Ghent University, Belgium*).



Проф. др Милан Шкулић је у периоду од 1–2. новембра 2008. године учествовао у раду скупа Дани Државног тужилаштва Црне Горе на којем је одржао предавање на тему „*Проширено одузимање имовине проистекле из кривичних дела, према одредбама Нацрта Законика о кривичном поступку Црне Горе*“.



Проф. др Мирко Васиљевић је у периоду од 13. до 15. новембра 2008. године боравио у Мексико ситију где је учествовао у раду кон-



Проф. др Мирко Васиљевић на Конгресу Међународне академије упоредног права у Мексико



Асистент мр Милена Ђорђевић на Међународној конференцији у Токију

греса Међународне академије упоредног права. Основна тема конгреса била је „Утицај униформног права на национална права – ограничења и могућности“.



Асистент мр Милена Ђорђевић је у периоду од 14–17. новембра 2008. године боравила у Токију, Јапан, где је учествовала у раду сасанка Саветодавног већа за примену Конвенције УН о уговорима о међународној продаји робе, коју чине угледни професори из области Међународног права из целог света и дводневној Конференцији на тему „Дух и тумачење Бечке конвенције и њене практичне импликације“ у организацији УН комисије за међународно привредно право (UNCITRAL), Министарства спољних послова и Министарства правде Јапана и јапанске Федерације адвокатских комора. Део трошкова пута и смештаја мр Ђорђевић у Јапану покрио је GTZ Отворени регионални фонд за југоисточну Европу чији је мр Ђорђевић стручни консултант на пројек-

ту „Промоција Бечке конвенције и арбитраже у региону.“



Професор Ђорђе Игњатовић учествовао је на конференцији о криминалитету малолетника која је од



Проф. др Ђорђе Игњатовић на пријему код председника Републике Српске

19–20. новембру одржана у Бања Луци. Учеснике овог скупа примио је и председник Републике Српске Рајко Кузмановић.



На позив Правног факултета Универзитета у Бечу и организатора проф. Валтера Рехбергера и проф. Аугуста Раиниша, доц. др Владимир Павић наступио је као један од осам говорника на целодневном Бечком међународном арбитражном форуму (2008 Vienna International Arbitration Forum). Форум је одржан 21. новембра 2008. и био је посвећен сличностима и разликама између међународне трговинске арбитраже и арбитраже инвестиционих спорова. Доц Павић је изложио реферат „Annulment of awards in international commercial arbitration“ који се бавио различитим аспектима поништаја арбитражне одлуке. Бечки правни факултет је овај скуп организовао у сарадњи са међународном адвокатском канцеларијом Freshfields Bruckhaus Deringer. ■

Научни скупови у земљи

Проф. др Бранко Лубарда, председник Удружења за радно право и социјално осигурање Србије, водио је рад XI Саветовања Удружења, у периоду од 2. до 4. октобра ове године на Златибору. Генерална тема Саветовања – *Социјална права и достојанство на раду*, којом је на својеврстан начин обележено 60 година од доношења Универзалне декларације о правима човека, имало је регионални карактер, учешће професора и стручњака из Словеније, Македоније, Републике Српске (БиХ), Црне Горе.



У периоду од 3–5. октобра на Дивчибарима је одржан семинар под радним називом „*Proposal for the Main Elements of the new Serbian Law on Consumer Protection*“. Циљ семинара је био да се представи предлог структуре и могућих одредби новог Закона о заштити потрошача, на чему је у протеклих неколико месеци радио тим страних и домаћих стручњака из области грађанског и регулаторног привредног права, под окриљем Пројекта заштите потрошача (пројекат Европске агенције за реконструкцију). Семинару су присуствовали чланови тима за израду нацрта, међу којима и професор *emeritus* Hans Micklitz, професор економског права (*European University Institute, Florence*), као и представници надлежних министарстава и Народне банке Србије. Као члан тима, асистент нашег Факултета др Марија Караникић Мирић изложила је предлоге одредби о модалите-

тима у потрошачким уговорима, непоштеним уговорним одредбама и одговорности о заштету од производа с недостатком. Асистент мр Татјана Јованић изнела је предлог одредби о услугама од општег интереса и правима потрошача.



Проф. др Бранко Лубарда учествовао је 7. октобра у раду Судијских дана у Врњачкој Бањи, које организује традиционално Врховни суд Србије, и том приликом изложио два запажена реферата: *Кодекс понашања државних службеника и Законски оквир за спречавање злостављања (мобинга) на раду*.



Академик, проф. др Данило Баста је 3. новембра 2008. године одржао предавање у Задужбини Илије Коларца на тему „*Слободан Јовановић као правни теоретичар*“. Предавање је одржано као прво по реду у циклусу предавања подовом десетогодишњице смрти Слободана Јовановића.



Седма међународна Конференција Београдске берзе, под називом „*Belgrade SuperMarket: One Stop – Learn All*“ одржана је 13. и 14. новембра у Сава центру у Београду. Као и претходних година, овогодишња Конференција Београдске берзе окупила је велики број стручњака из целог света, који су учесницима приближили неке од најактуелнијих тема на светском

финансијском тржишту, с нарочитим фокусом на узроке и могуће последице међународне финансијске кризе. У оквиру неколико панела разматрана су актуелна питања попут сукоб интереса у области финансијских услуга, структурирано финансирање, инвестирање у социјално одговорне компаније и повезаност климатских промена са берзанским пословима, утицај енергетике на будући изглед финансијског тржишта и др. У оквиру другог панела под називом „*Special Purpose Vehicles: Редукција ризика или нови ризик?*“ као коаутори учествовали су асистент Правног факултета мр Татјана Јованић и мр Саша Стефановић (Институт економских наука).



На позив француског Савета за индустријску својину, доц. др Душан Поповић присуствовао је 21. новембра 2008. године семинару на тему „*Перспективе Европског патентног суда*“ у Паризу. Семинар је одржан у оквиру француског председавања Европском унијом, а суорганизатор је била Адвокатска комора Француске.



Проф. др Милан Шкулић је у периоду од 21–22. новембра 2008. године учествовао у раду међународне конференције „*Политика супротстављања организованом криминалу*“ која је одржана у Београду. ■



Гости на предавањима

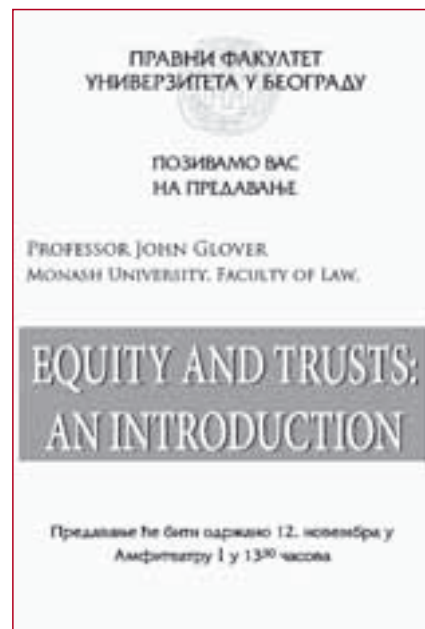
Директор Агенције за привредне регистре, господин Звонко Обрадовић, гостовао је 5. новембра 2008. године на вежбама из Компа-

нијског права код доц. др Душана Поповића. Том приликом господин Обрадовић је упознао студенте са практичним аспектима регистра-

ције привредних субјеката и проблемима са којима се Агенција суочава у своме раду.



Проф. Џон Гловер на предавању у амфитеатру I Факултета



12. новембра 2008. године, у амфитеатру I Правног факултета проф. Џон Гловер са Монаш универзитета из Аустралије одржао је нашим студентима предавање на тему „Equity and trusts: an introduction“. ■

Општи семинар

Састанак Општег семинара који је одржан 18. новембра 2008. године, носио је назив *Сећање на проф. др Живојина Перића*. У свечаној сали, пред поштоваоцима Општег семинара, о проф. др Живојину

Перићу говорили су Драгољуб Симоновић и проф. др Јовица Тркуља. Драгољуб Симоновић говорио је о биографији професора Перића, истакавши да је он био наш најплоднији правни писац, почасни доктор права у Лиону, као и члан САНУ. Професор Тркуља се у свом излагању осврнуо на политичке идеале Живојина Перића, и истакао да је проф. Перић често имао супротне идеје и ставове о државној политици од тада владајућих идеја. Живојин Перић, поред тога што је изучавао и писао о различитим гранана права, често је давао анализу тадашњих друштвених и политичких прилика у Србији. Проф. др Жика Бујуклић, управник Општег семинара, на самом крају, дао је своје виђење лика и дела професора Живојина Перића.



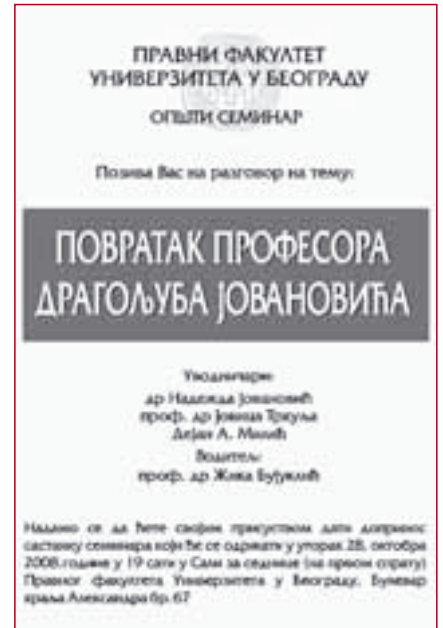
На састанку Општег семинара 28. октобра 2008. године, под називом

Повратак проф. др Драгољуба Јовановића, у Сали за седнице Правног факултета у Београду, о нашем истакнутом правнику пред великим бројем присутних говорили су декан Правног факултета у Београду, проф. др Мирко Васиљевић, проф. др Јовица Тркуља, Надежда Јовановић, историчар и Дејан Милић. У свом излагању, проф. др Мирко Васиљевић истакао је да Правни факултет издавањем шеснаест томова професора Драгољуба Јовановића, исправља велику неправду коју је факултет нанео професору Јовановићу. Проф. др Јовица Тркуља осврнуо се на политичке успомене Драгољуба Јовановића које чине дванаест томова, као и на процес којим је проф. Јовановић осуђен на затворску казну. Надежда Јовановић је своје излагање посветила деловима опуса у којима проф. Јовановић говори о себи, другим људима и односу са њима. У последњем делу састанка, Дејан Милић говорио је о





Са састанка општег семинара посвећеног проф. др Драгољубу Јовановићу



Драгољубу Јовановићу као говорнику и његовим беседничким вештинама. Састанак је водио проф. др Жика Бујуклић, управник Општег семинара. ■

Факултетски живот

Асистент мр Марко Давинић је 3. октобра 2008. године одбранио докторску дисертацију на тему: „Европски омбудсман и лоша управа (*maladministration*)“ пред Комисијом у саставу проф. др Ратко Марковић, проф. др Зоран Томић и проф. др Невенка Бачанин.



Асистент мр Марија Караникић је 7. октобра 2008. године одбранила докторску дисертацију на тему: „Кривица као основ вануговорне грађанскоправне одговорности“ пред Комисијом у саставу: проф. др Слободан Перовић, проф. др Миодраг Орлић, проф. др Оливер Антић и проф. др Драгор Хибер.



Октобра месеца 2008. године, на свечаности у деканату Правног факултета, нашим колегама су свеча-

но уручена решења о раду, некимa поводом заснивања радног односа,

а другима поводом избора у исто, односно више звање.



Са свечаности у Деканату



Проф. др Драгор Хибер на отварању специјалистичког курса „Нотар – јавни бележник“



10. октобра 2008. године свечано је отворена настава на специјалистичком курсу „Нотар – јавни бележник.“ Студентима се испред Факултета обратио проф. др Драгор Хибер, који је и руководиоца овог

курса. Наставу на овом курсу изводиће професори Правног факултета у Београду, нотари из Немачке, нотари из Француске и други истакнути домаћи и страни стручњаци.



28. октобра 2008. године свечано су отворене мастер студије на нашем Факултету. Студенте су поздравили проф. др Мирко Васиљевић, декан, проф. др Љиљана Радуловић, продекан за наставу и проф. др Оливер Антић, управник мастер студија.



Са свечаности поводом отварања Мастер студија на Факултету



Са свечаности поводом отварања Мастер студија из европских интеграција



3. новембра 2008. године свечано су отворене мастер студије из европских интеграција, чији је програм резултат Темпус пројекта који је наш факултет реализовао у сарадњи са неколико европских факултета. Студентима су се испред Упра-

ве факултета обратили декан проф. др Мирко Васиљевић и проф. др Миодраг Јовановић, управник курса проф. др Драгица Вујадиновић и проф. др Сима Аврамовић.



Асистент-приправник Милош Здравковић је 14. новембра 2008. го-

дине одбранио магистарску тезу на тему „Однос природног и позитивног права у теорији Џона Финиса“ пред Комисијом у саставу: академик проф. др Коста Чавошки, академик проф. др Данило Баства, проф. др Југослав Станковић и проф. др Јасминка Хасанбеговић. ■

Нови курсеви на Факултету

Угледни амерички професор Томас Кениг са *Northeastern University* из Бостона, који борави пет месеци на Правном факултету у Београду као Фулбрајтов стипендиста у овом семестру одржао је курс Интернет право. Предавања су трајала цео зимски семестар и одржавана су у просторијама факултета. Курс су похађали наши најбољи студенти, који поседују изузетно висок ниво познавања енглеског језика, на коме се одржавала настава. Током заједничког рада студенти су комуницирали и путем интернета у оквиру форума Фондације Алан Вотсон, када су се подели-

**NEW OPTIONAL CLASS:
INTERNET LAW**

The rise of the globalized Internet is forcing the rethinking of established legal, sociological and pedagogical principles. This cyber law course will not take a strictly technical approach. We will examine issues such as copyright, privacy, jurisdiction, free speech, intellectual property, defamations, privacy, business practices and cultural change in light of the impact of this radically new medium of communication.

This new course, Internet Law, will be taught in English by Professor Thomas Kenig, a Fulbright Scholar from Northeastern University in Boston. The class will meet Tuesdays and Thursdays at 7:30 p.m. in the Forum Classroom. The first meeting will be Tuesday, October 21 and the final class session will be Thursday, December 18. This class will receive credit as an optional course and, in addition, those who pass the class will be issued a certificate attesting to their expertise in the field of cyber law.

This class is open to all students of the University of Belgrade School of Law as well as those already holding law degrees. Students will be selected on the basis of their motivation, language skills and background in working with computers. If you are interested in enrolling in this class, please send a brief letter of motivation in English to kenig@uob.edu by October 15, 2008. The application should describe your language skills, computer background and interest in this topic. An attached resume/CV will be useful, but not required.

ли и у радне групе, и то уз упоредну интерактивну наставу осмишљену у складу са најсавременијим трендовима америчког образовања, радећи на задатим пројектима. Ради стицања што вишег нивоа знања студенти су израдили истраживачке радове у области интернет права, са посебним освртом на развој ове области у Србији. У сарадњи са проф. Кенигом били су у могућност да се упознају и са најновијом страном литературом о праву интернета, коју им је професор обезбедио. У плану је да се овај предмет уврсти у редован програм правних студија као изборни, и тако допринесе оса-

времењавању правничког образовања у Србији. Фондација Алан

Вотсон ће обезбедити интернет страницу са информацијама о

праву интернета у Србији, која ће садржати и радове студената.

Први курс „Интернет право“ у Србији – интервју с професором Томасом Кенингом

Брз развој интернет комуникације широм света непрестано доводи до проузроковања мноштва нових правних питања. На пример, ко има судску надлежност над изјавом која представља кривично дело клевете и која је доступна људима широм света? Шта се дешава када Американци преко интернета изразе своје политичке идеје, као што је порицање холокауста, које су заштићене првим амандманом Устава САД, али представљају кривично дело говора мржње у многим земљама Европе? Како требају да буду кажњене компаније које дозвољавају да лични подаци корисника буду украдени зато што их оне нису адекватно заштитиле?

Професор Кениг је дубоко посвећен политичком аспекту права. Сведочио је о свом емпиријском истраживању и искуствима пред оба дома америчког Конгреса и његово истраживање је нашироко цитирано у судовима неколико земаља. Оснивач је програма докторских студија права, политике и друштва на *Нортхеастерн* универзитету и надгледао је више од четрдесет завршених докторских дисертација. Следе питања и одговори професора Кенига:

Acta Diurna: Кадав је утисак оставило на Вас правничко образовање у Србији?

Кениг: Био сам позитивно изненађен када сам открио да Правни факултет Универзитета у Београду броји око осам хиљада студената, што је далеко већи број од било ког правног факултета у САД. Кадар београдског Правног факултета ради веома напорно на пружању квалитетног образовања за тако велики број студената.

Студенти у Србији су упознати како са *civil law*, тако и са *common law* начелима и био сам веома импресиониран чињеницом да су моји студенти способни да дискутују и дебатују о комплексним правним питањима на течном енглеском језику.

Acta Diurna: Интернет право је другачије од типичних курсева понуђених на Правном факултету зато што ово поље још увек није формирано и захтева мултидисциплинаран приступ изучавању права. Како су студенти реаговали на курс у којем нема јасних одговора и решења за неке проблеме?

Кениг: Пре петнаест година било који професор би имао проблема да пронађе довољно случајева везаних за интернет, како би могао да припреми један читав курс. Данас постоји толико легислативе о интернету и нових принципа који задиру и у кривично право, тако да овај курс постоји на скоро сваком америчком правном факултету. Србија може ускоро да очекује поплаву судских спорова везаних за интернет, како ова технологија постаје све више и више укључена у српску привреду, управу и свакодневне животне потребе грађана. Право интернета захтева менталну флексибилност, с обзиром на то да се динамично развија из дана у дан. Студенти морају да сагледају добро установљене правне принципе и да их примене у овом једном веома новом контексту. У неким случајевима студенти морају примењивати аналогију и друга тумачења како би били у могућности да најбоље сагледају који принцип би требало да се примењује на кривична дела

почињена у сајбер простору. Студенти са којима сам радио уживали су у разматрању о томе да ли скорашње судске одлуке иду правим путем и да ли у Србији постоје различите тенденције или правна традиција у односу на друге нације у погледу решавања питања, као што је на пример заштита интелектуалне својине.

Acta Diurna: Да ли по Вашем мишљењу америчко интернет право противречи српској правној доктрини?

Кениг: Студенти са којима сам радио у Србији се углавном слажу са одлукама америчких судова у случајевима везаним за интернет. Међутим, одлуке судова у САД повремено могу деловати чудно у српским очима. На пример, пре две недеље је пред америчким судом покренут кривични поступак против једне жене због претварања да је шеснаестогодишњи дечак када је слала електронску поруку тринаестогодишњој девојчици преко Фејсбука. Заправо, жена је била мајка другарице из одељења тринаестогодишњакине, која је желела освету за повређена осећања своје кћерке. Увреде које је жена упутила преко Фејсбука су довеле до тога да је тринаестогодишња девојчица починила самоубиство. Пре две недеље америчка порота је осудила жену за почињење кривичног дела због нарушавања услова коришћења Фејсбука и лажног представљања. Суд тренутно одлучује да ли ће ова особа бити осуђена на казну затвора. Оваква одлука може деловати чудно из угла Србије, зато што мало људи чита услове коришћења веб сајта пре него што притисну на „I

agree“. Моји студенти у Србији виде ово као једну врсту повратка феудализму, где сваки интернет сајт може да има своје законе, који се могу односити и на кривичноправну материју.

Acta Diurna: Какве сте нетрадиционалне образовне методе користили при вођењу курса?

Кениг: Студенти су били веома заинтересовани за учешће у овом курсу. Желео сам да окупим најталентованије и најмотивисаније студенте за курс и да ограничим број полазника. Због тога сам тражио од потенцијалних студената да напишу есеј на енглеском о њиховом искуству у вези са интернетом и разлозима због којих би желели да буду прихваћени на овај курс. Изабрао сам четрдесет најбољих студената, што је слично америчком *honors class* систему. Студенти су се поделили у ис-

траживачке групе како би анализирали контроверзне теме, као што су интернет преваре, сајбер тероризам, електронска трговина, корпорацијско лобирање за правне промене и интернет порнографија. Најбољи извештаји студената биће посављени на интернет страницу Фондације Алан Вотсон (www.alanwatson.org), тако да ће грађани Србије који се суочавају са правним питањима везаним за интернет имати место за проналажење ових информација. Надам се да ће будуће групе надограђивати ове изворе. Студенти су били веома посвећени, проналазећи и интервјуишући званичнике у канцеларији Јавног тужилаштва, професоре са Факултета безбедности Универзитета у Београду, Војне и Полицијске академије, Факултета политичких наука Универзитета у Београду, пословне

људе који се труде да успоставе компаније за електронску трговину, као и професоре других факултета Универзитета у Београду, који су упознати са правним, економским и другим релевантним питањима везаним за интернет и информатикотехнологије. Студенти су открили да се српско право у области интернета управо сад развија. Постоји неколико интернет случајева и нешто легислативе, али сви су се сложили да се може очекивати да ће се број ових случајева умногостручити у будућности.

Приредио и превео са енглеског језика Виктор Милосављевић, студент III године Факултета. ■



У сарадњи са Организацијом за европску безбедност и сарадњу

(ОЕБС) наш факултет је октобра месеца организовао једномесечни курс „Организовани криминали-

тет-појам, појавни облици и сузбијање“, намењен студентима Правног факултета.



Са свечане доделе диплома на курсу „Организовани криминалитет-појам, појавни облици и сузбијање“



Полазници курса „Организовани криминалитет-појам, појавни облици и сузбијање“

Свечано отварање курса одржано је 13. октобра 2008. године, у амфитеатру VIII Правног факултета, када су студенте и госте поздравили Миљко Радисављевић, посебни тужилац за организовани криминал, Рут Ван Ријн, шеф одељења за владавину права и људска права Мисије ОЕБС-а у Србији, проф. др Љиљана Радуловић, Продекан за наставу Правног факултета, проф. др Милан Шкулић, управник курса и асистент-приправник Вања Бајовић, секретар курса.

Курс је похађало 35 студента четврте године и апсолвената, изабраних међу више од 100 пријављених кандидата, на основу просечне оцене, оцена из кривично-правних предмета и знања ен-

глеског језика. Предавања на курсу држали су: *Daniel Lemish*, саветник за правна питања амбасаде САД-а, Синиша Важић, Председник Округног суда у Београду, Миљко Радисављевић, посебни тужилац за организовани криминал, *Serafino Fiore*, политички аташе италијанске амбасаде у Београду, Радмила Драгићевић Дичић, судија посебног одељења Округног суда у Београду, Димитрије Попић, заменик тужиоца за организовани криминал, *Marco Bonabello*, *Стефано Донати* и Бранко Николић, експерти Мисије ОЕБС-а, Јован Ђирић, Директор Института за упоредно право, Младен Спасић, саветник Министра унутрашњих послова, Небојша Мараш, адвокат, као и професори нашег факултета др Зоран

Стојановић, др Ђорђе Игњатовић и др Милан Шкулић. Поред предавања, студенти су посетили Посебно одељење Округног суда за организовани криминал, а по завршетку курса и сами су успешно извели симулацију суђења. Након завршног теста, представници Мисије ОЕБС-а позвали су на разговор студенте са најбољим резултатима, захваљујући чему је студенткиња Тања Кољеншић добила тромесечну праксу у овој организацији.

Завршна свечаност одржана је 26. новембра 2008. у конференцијској сали Правног факултета, а студентима је том приликом дипломе уручио Амбасадор *Hans Ola Urstad*, шеф Мисије ОЕБС-а у Србији. ■

Међународна сарадња

Октобра месеца 2008. године, декан проф. др Мирко Васиљевић је испред Правног факултета Универзитета у Београду потписао уговор о сарањи са Институтом за међународно привредно право Правног факултета Пејс Универзитета из САД и Квин Мери Центра за трговинско право Универзитета у Лондону, а у оквиру Квин Мери пројекат превођења судске и арбитражне праксе из области међународне продаје робе. Циљ овог споразума је стварање партнерских односа између Пејс Универзитета, Квин Мери центра и београдског Правног факултета с

циљем олакшавања превођења судских и арбитражних одлука у којима је примењена Конвенција УН о уговорима о међународној продаји робе, односно UNIDROIT начела међународних трговинских уговора, са српског на енглески језик. Правни факултет се овима споразумом обавезао да помогне у идентификацији релевантних српских судских и арбитражних одлука, одреди квалификоване студенте који ће узети учешће у овом програму и припреми word текст за сваку одлуку у уговореној форми. Пејс универзитет и Квин Мери центар ће, са своје стране, обезбедити средс-

тва да се студентски рад превођења адекватно награди и да се преводи одлука учине доступним на светској on-line бази података (www.cisg.law.pace.edu) уз навођење имена студената који су заслужни за превод и институције – партнера на овом пројекту. Координатори овог пројекта испред Правног факултета биће доцент др Владимир Павић и асистент мр Милена Ђорђевић.



Завршни Темпус састанак одржан је 13. и 14. новембра 2008. године. Састанку су присуствовали



Са завршног Темпус састанка

представници и чланови Управе свих правних факултета у Србији који су учествовали у Темпус гранту, међу којима су Правни факултет Универзитета у Београду, Правни факултет Универзитета у Новом Саду и Правни факултет Универзитета у Нишу. На састанку су били присутни и носилац пројекта (grantholder) проф. др Силво Деветак и представници са свих факултета из Конзорцијума европских факултета, међу којима су правни факултети из Салцбурга, Комоа, Трста и Франкфурта на Одри. Такође, међу учесницима завршног састанка био је и главни евалуатор Темпус гранта, проф. др Јан Бертинг с Правног факултета у Амстердаму. Коначно, својим присуством скуп су увеличали и амбасадор Републике Словеније у Србији, господин Мирослав Луци, као и представник Европске комисије у Србији господин Алберто Камарата.

Темпус грант, који је трајао од 2005. до 2008. године, истекао је 30. новембра 2008. године, а приведен је крају са великим успехом. Правни факултет Универзитета у Београду је једини факултет који је кренуо с реализацијом мастер програма на енглеском језику, под

називом MASTER IN EUROPEAN INTEGRATION (мастер Европских интеграција). Мастер програм уписало је 30 студената последипломаца који се већ завршили наставу из Практичних вештина (Practical skills), а тренутно похађају наставу из Права конкуренције у ЕУ (Competition Law) и Радног и социјалног права у ЕУ (Labour and Social Law).

Међутим, треба посебно нагласити да су од Темпус гранта значајне добитке имали сви правни факултети из Србије. Што се тиче нашег Факултета, добијена је техничка опрема која је смештена у посебну Темпус просторију у виду 10 компјутера, штампача, камере, и опреме за moodle програм. Тако Темпус просторију студенти могу користити за студијско-истраживачки рад, чиме им је знатно олакшано писање семинарских радова, прављење презентација и сл. Такође, кроз мобилити програм двонедељне посете неком од факултета из Конзорцијума европских факултета прошло је 15 наших студената, док је исто толико наших наставника боравило на тим факултетима у трајању од недељу дана ради што квалитетније израде силабуса, прикупљања релеван-

тне литературе и продубљивања контаката с колегама из тих институција. Тај контакт остварен је и кроз заједничку посету и организовани академски скуп с учешћем 12 страних професора на нашем Факултету, чиме је остварен и mobility из ЕУ ка нашој земљи. Вредно је поменути и да је направљена Темпус библиотека која тренутно броји око 100 књига, чиме је такође олакшан истраживачки рад наших колега и студената. Коначно, заједнички рад на темпус гранту допринео је продубљивању сарадње нашег Факултета са правним факултетима у Нишу и Новом Саду, као и с европским факултетима из Конзорцијума.

Пројекат је завршен заједничким дружењем у ресторану Широка стаза, у пријатној и веселој атмосфери. Проф. Деветак искористио је ову прилику да се посебно захвали проф. Вујадиновић на њеном ангажману, етнузијазму и енергији у реализацији пројекта и изразио жељу да у скоријој будућности буде настављен неки нови вид сарадње између Правног факултета у Марибору и правних факултета из Србије. ■

Награде и признања

Управа Фонда „Миодраг Јовичић“, који је основан 2000. године са циљем да очува успомену на академика Миодрага Јовичића и унапреди изучавање научних области којима се он бавио организовао је свечано уручивање награде за 2008. годину проф. др Лидији Басти Флајнер, редовној професорки Универзитета у Фрибуру (Швајцарска). Свечаност је одржана 14. октобра 2007. године на Правном факултету Универзитета у Београду (у конференцијској сали). Том приликом проф. др Лидија Басти Флајнер је одржала предавање на

тему: „Конституционализам и глобализација“.



У последњем броју престижног Yale Journal of International Law је објављена рецензија књиге *Constitutionalizing Secession in Federalized States: A Procedural Approach* (Eleven International Publishing, 2007) др Миодрага Јовановића, ванредног професора и продекана за науку нашег Факултета. Поред тога што се ретко дешава да ауторима са ових простора буду објављене рецензије у часописима овог реномеа, овај



случај још више завређује пажњу будући да је рецензија изузетно позитивна. Тако ауторка рецензије наводи да се „Јовановић усредсређује на федерализам, кон-

ституционализам и процедуру на начин на који се мало теоретичара пре њега (бавило том темом)“, те да овом књигом „суштински доприноси проучавању (те теме)“. Требало би напоменути и да је ово

вероватно први случај да у страну научну јавност излази неко са ових простора са критичком анализом одлука Бадинтерове комисије после десетак година неопходне историјске дистанце, те да је у ситуацији

у којој се Србија данас налази, после сецесије њене јужне покрајине, потребно више оваквих позитивних осврта на књиге које се баве темама од суштинске важности за нашу државу и нашу правну науку. ■

Вести из библиотеке

У време одржавања Сајма књига, као и прошле године, гости Библиотеке Правног факултета Универзитета у Београду су били библиотекарски правних и сродних библиотека из нашег региона. Првог дана сусрета, 23. октобра 2008, одржана је Оснивачка скупштина Друштва библиотекара правних и сродних библиотека Југоисточне Европе, донета су сва оснивачка акта и изабран Управни одбор Друштва који чине: Едита Бачић, управница Библиотеке Правног факултета у Сплиту, као председник и др Светлана Мирчов, управница Библиотеке Правног факултета у Београду, Љиљанка Шуње, управница Библиотеке Правног факултета у Мостару, мр Горан Петровић, управник Библиотеке Правног факултета у Крагујевцу и Драгутин Немец библиотекар Библиотеке Правног факултета у Загребу, као чланови. Оснивање Друштва даје могућности за још плоднију сарадњу, али и за укључивање у друге, па и у Светску асоцијацију библиотекара правних библиотека. Након тога су вођени разговори о међубиблиотечкој сарадањи, гостима су уручени пригодни поклони, и наравно, вредни поклоне у књигама су добијени од њих. Посете Сајму књига су омогућиле упознавање са новијом научном литературом, посебно са публикацијама које се баве правном теоријом и праксом. Гости и домаћини су 24. октобра присуствовали и Промицији издавачке

продукције Правног факултета Универзитета у Београду.



У Инђији су 7. новембра одржани *Сусрети библиотеграфа у спомену др Георгија Михаиловића*, шеснаести по реду. *Сусрете* су још 1983. године покренули најугледнији српски библиотекарски и библиографи, они су од самог почетка били међународног карактера и све до данашњих дана представљају најзначајнију научно-стручну манифестацију у српском библиотекарству. На *Сусретима* су учествовале и три наше библиотекарке: др Светлана Мирчов, библиотекар саветник, са радом „*Библиотекарска деоница Милована Ђ. Глишића*“, Ивана Пајић, виши библиотекар, са радом „*Др Миленко Р. Веснић – поводом 19. тома Српске ретроспективне библиографије. Књиге 1868–1944.*“ и Вања Ерор, библиотекар, са радом „*Приказ Библиографског прегледа докторских дисертација професора Правног факултета у Београду 1945–2005.*“ Радови ће током наредне године бити објављени у *Зборнику Сусрета*.



Фонд Библиотеке Правног факултета Универзитета у Београду су током октобра и новембра 2008. године обогатили следећи дародавци:

Институције: Светска банка; Културни центар Исламске Републике

Ирана у Београду; Народна библиотека Србије; Национална и свеучилишна књижница, Загреб; Независне новине, Бања Лука; Правни факултет Универзитета у Нишу; Правни факултет Универзитета у Сарајеву; Српска академија наука и уметности; Удружење јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца Србије; Универзитетска библиотека *Светозар Марковић*; Уставни суд Босне и Херцеговине; Факултет политичких наука Универзитета у Београду.

Појединци: Проф. др Сима Аврамовић; Добрило Аранитовић; проф. др Борис Беговић; Стеван Бугарски; доц. др Золтан Виг; др Марат Гибов; проф. др Џон Гловер; проф. др Владан Јончић; проф. др Будимир Кошутић; проф. др Јанез Крањц; доц. др Софија Јакивна Лихова; др Ђорђе Н. Лопичић; др Милета М. Марковић; Радоје Нилолић; Милан Павловић – Треф треид; доц. др Владан Петров; Оливер Потезица; Протојереј-ставрофор, проф. др Радомир В. Поповић; мр Владимир Радивојевић; доц. др Вук Радовић, проф. др Јовица Тркуља; проф. др Маринка Цетинић; проф. др Коста Чавошки. Библиотека свим дародавцима најсрдачније захваљује на поклоњеним публикацијама.

Наша библиотека је поклонила вредне публикације: Вишој пословној школи из Блаца, Градској библиотеци у Шапцу, Народној библиотеци Србије и Библиотеци Правног факултета у Бања Луци. ■

Нове књиге

Издавачки центар Правног факултета Универзитета у Београду објавио је у протекла два месеца следеће књиге:

У оквиру библиотеке „Уџбеници“: *Пореско право*, друго издање, аутора проф. др Дејана Поповића. У оквиру библиотеке „Приручници“: пет од предвиђених дванаест књига из комплета „Приручник за полагање правосудног испита“: *Увод у грађанско, Стварно право* проф. др Илије Бабића, *Кривично*

право проф. др Зорана Стојановића, *Кривично процесно право* проф. др Милана Шкулића, *Управно право* проф. др Зорана Р. Томића, *Компанијско и трговинско право* проф. др Мирка Васиљевића. У оквиру библиотеке „Монографије“: књиге мр Александра Гајића, *Привремене мере Међународног суда правде*, прво издање, проф. др Мирјане Стефановски, *Идеја хрватског државног права и стварање Југославије*, друго издање и др

Слободана П. Орлића, *Начело поделе власти у уставном развоју Србије*, прво издање. У оквиру библиотеке „Изабрана дела“: Сабрана дела Драгољуба Јовановића, *Политичке успомене*, књиге 1–12, и *Медаљони*, књиге 13–16, формат 17 x 24 cm, тврд повез, ћирилица, 2008. Заједничко издање са ЈП „Службени гласник“, ИА „Култура“, и ИП „Филип Вишњић“. ■



Студентски живот

На основу сарадње Међународне финансијске корпорације – IFC, групација Светска банка и Правног факултета у Београду у но-

вембру месецу је изашао оглас на сајту Правног факултета о могућности студентске праксе у овој реформираној међународној институт-

цији на подручју реформе пословног окружења, и то конкретно на пословима везаним за стварање и одржавање регионалне мреже државних

институција, стручњака и представника приватног сектора који раде на побољшању пословног окружења у земљама југоисточне Европе.

На конкурс се пријавио велики број наших студената. Након вишедневних интервјуа могућност плаћене праксе добили су Корнел

Дражилов, апсолвент нашег Факултета и Владимир Антонијевић, студент IV године. ■

Разно

Проф. др Жика Бујуклић је крајем новембра ове године посетио манастир Хиландар у делегацији коју су чинили свештеник Небојша Тополић, секретар кабинета Патријарха српског Павла, ђакон Драган Танасијевић, професионални уметнички фотограф при Патријаршији, као и Зоран Гутковић, власник издавачке куће „Православна реч“, која је уз патријархов благослов објавила луксузну монографију посвећену манастиру Хиландару. Делегација је даровала монасима сто примерака поменуте књиге, у вредности од преко 10.000

хиљада евра. Пошто је написана на шест светских језика, мисија ове књиге је да истина о Хиландару допре и до оних који о овој светогорској светињи до сада нису имали одговарајућу литературу на свом језику. Изванредне уметничке фотографије и текст почившег др Слободана Милеуснића, писан после катастрофалног пожара из 2004. године, представљају потресно сведочанство о томе шта је том приликом изгубила наша, али и светска културна баштина.

Проф. др Жика Бујуклић позван је да се придружи овој делегацији

јер је већ скоро три деценије предавањима о Хиландару студентима Правног факултета у Београду истрајно приближавао духовне вредности овог културно-историјског споменика. Манастирској библиотеци поклонио је примерке последњег броја *Acta diurna* где је објављена опширна репортажа о недавној посети Хиландару факултетске делегације предвођене деканом. По повратку са Свете Горе, професор Бујуклић је пред препуним Петицом (амфитеатар „Радомир Лукић“), уз сладове и живописно трочасовно излагање, пренео



Хиландарски метох Каково



Хиландарска ризница у Музеју примењених уметности

студентима бројне утиске са тих путовања. Сутрадан је са групом студената посетио изложбenu поставку *Ризница манастира Хиландара* у Музеју примењене уметности у Београду.



У духу наставка добре традиције обилазака културно историјских знаменитости Србије, Управа нашег Факултета организовала је дводневни излет до Мокре Горе и манастира у Овчарско-Кабларској клисури. Први дан обележили су узбудљива вожња локалном пругом уског колосека познатој као „Шарганска осмица“ и обилазак Кустуричиног етно-насеља Дрвенград на Међавнику. После ноћења на Златибору, следећег дана смо посетили манастире *Благовештење*, *Никоље* и *Ваведeње*, сме-

штене у клисури између планина Овчара и Каблара, на обалама Западне Мораве. На овом уском планинском појасу саграђено је десетак манастира који сведоче о дуготрајној монашкој традицији овога тла и постојању развијеног култа српских светитеља, а пре свега Стефана Дечанског, цара Уроша и кнеза Лазара. Због изгледа саме природе и бројности манастира на тако малом простору, овај крај је у народу називан и Српска Света Гора. Током векова она је била духовно уточиште српском народу, место очувања писмености и културе, али и сабиралиште збегова током ратних страдања. Безброј пута су ови манастири рушени и паљени, па зато они данас не плене грандиозношћу, већ је њихов скромни изглед управо одраз тешких времена у којима су настајали

и преживљавали све до данас. Упознавањем са њима, сазнали смо много о својој историји, али и о себи самима.

Приредио

проф. др Жика Бујуклић ■

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
378(497.11)

ACTA diurna : билтен Правног факултета Универзитета у Београду / уредник Војислав Станимировић. – 2004, бр. 1 (октобар) – . – Београд (Булевар краља Александра 67) : Правни факултет Универзитета у Београду, 2004 – (Београд : Досије). – 29 cm

Двомесечно. – Наставља традицију билтена који је излазио у периоду од 1990–1997. године под истим насловом
ISSN 1820-3981 = Acta diurna (Београд)
COBISS.SR-ID 118246156

